KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 22.9.2020 r.
COM(2020) 576 final

2020/0263 (NLE)

Wniosek

DECYZJA RADY

w sprawie podpisania, w imieniu Unii Europejskiej, oraz tymczasowego stosowania Umowy zmieniającej Umowę przejściową o partnerstwie między Wspólnotą Europejską, z jednej strony, a państwami Pacyfiku, z drugiej strony, w celu uwzględnienia przystąpienia Niezależnego Państwa Samoa i Wysp Salomona oraz przyszłych przystąpień innych wyspiarskich państw Pacyfiku

UZASADNIENIE

1. KONTEKST WNIOSKU

1.1. Przyczyny i cele wniosku

Załączony wniosek dotyczący decyzji Rady stanowi instrument prawny umożliwiający podpisanie i tymczasowe stosowanie umowy zmieniającej Umowę przejściową o partnerstwie między Unią Europejską, z jednej strony, a państwami Pacyfiku, z drugiej, zgodnie z art. 218 ust. 5 TFUE.

W dniu 12 czerwca 2002 r. Rada upoważniła Komisję do otwarcia negocjacji w sprawie umów o partnerstwie gospodarczym z członkami grupy państw Afryki, Karaibów i Pacyfiku (AKP).

W dniu 30 lipca 2009 r. Unia podpisała Umowę przejściową o partnerstwie między Wspólnotą Europejską, z jednej strony, a państwami Pacyfiku, z drugiej[1] („umowa przejściowa o partnerstwie"), która ustanawia ramy umowy o partnerstwie gospodarczym.

Umowa ta ma na celu:

a) umożliwienie państwom Pacyfiku korzystania z ulepszonego dostępu do rynku oferowanego przez UE;

b) wspieranie zrównoważonego rozwoju i stopniowej integracji państw Pacyfiku z gospodarką światową;

c) ustanowienie strefy wolnego handlu między stronami, w oparciu o wspólny interes, poprzez stopniową liberalizację handlu w sposób zgodny z obowiązującymi zasadami WTO oraz zasadą asymetrii, z uwzględnieniem szczególnych potrzeb i ograniczeń zdolności państw Pacyfiku pod względem poziomu i terminu realizacji zobowiązań;

d) ustanowienie odpowiednich procedur rozstrzygania sporów; oraz

e) dokonanie odpowiednich ustaleń instytucjonalnych.

Umowa przejściowa o partnerstwie jest tymczasowo stosowana między Unią a Papuą-Nową Gwineą od dnia 20 grudnia 2009 r. oraz między Unią a Republiką Fidżi od dnia 28 lipca 2014 r.

W art. 80 umowy przejściowej o partnerstwie przewidziano możliwość przystąpienia innych wyspiarskich państw Pacyfiku do umowy na podstawie oferty dostępu do rynku złożonej zgodnie z art. XXIV GATT 1994. W związku z tym Niezależne Państwo Samoa i Wyspy Salomona przystąpiły do umowy przejściowej o partnerstwie w dniach, odpowiednio, 21 grudnia 2018 r.[2] i 7 maja 2020 r.[3] i tymczasowo ją stosowały odpowiednio od dnia 31 grudnia 2018 r. i 17 maja 2020 r. Strony rozpoczęły również procedury dotyczące przystąpienia do umowy Królestwa Tonga, które wyraziło zainteresowanie przystąpieniem do umowy przejściowej o partnerstwie.

Po przystąpieniu Samoa i Wysp Salomona konieczna jest zmiana umowy przejściowej o partnerstwie w celu uwzględnienia tych państw jako stron umowy przejściowej

[1] Decyzja Rady z dnia 13 lipca 2009 r. w sprawie podpisania i tymczasowego stosowania Umowy przejściowej o partnerstwie między Wspólnotą Europejską, z jednej strony, a państwami Pacyfiku, z drugiej (Dz.U. L 272 z 16.10.2009, s. 1).

[2] Dz.U. L 333 z 28.12.2018, s. 1.

[3] Dz.U. L 85 z 20.3.2020, s. 1.

o partnerstwie. Wprowadzenie podobnych zmian technicznych do umowy przejściowej o partnerstwie będzie niezbędne za każdym razem, gdy przystąpi do niej kolejne wyspiarskie państwo Pacyfiku.

1.2 Komitet UPG ds. Handlu

W art. 68 umowy przejściowej o partnerstwie ustanowiono Komitet ds. Handlu składający się z przedstawicieli stron (UE i państw Pacyfiku).

Komitet ds. Handlu zajmuje się wszystkimi kwestiami niezbędnymi do wykonania umowy przejściowej o partnerstwie. Wykonując swoje funkcje, Komitet ds. Handlu może:

a) ustanawiać i nadzorować wszelkiego rodzaju komitety lub organy specjalne niezbędne do wykonania umowy;

b) zbierać się w dowolnym terminie uzgodnionym przez strony;

c) rozważać wszelkie kwestie w ramach umowy i podejmować właściwe działania celem wypełnienia swoich funkcji; oraz

d) podejmować decyzje oraz przedstawiać zalecenia w przypadkach określonych w umowie.

Art. 78 (klauzula przeglądowa) stanowi, że Komitet ds. Handlu może poddać przeglądowi umowę przejściową o partnerstwie, jej wykonanie, stosowanie oraz skuteczność oraz może przedstawić stronom odpowiednie zalecenia w celu jej zmiany.

Wyniki prac szóstego i siódmego posiedzenia Komitetu ds. Handlu

W dniu 24 października 2018 r. strony umowy przejściowej o partnerstwie (UE, Papua-Nowa Gwinea, Fidżi) oraz, w charakterze obserwatorów, Niezależne Państwo Samoa, Wyspy Salomona i Tonga, wymieniły poglądy na temat **zakresu i procedury** wprowadzania zmian technicznych do umowy, które są konieczne w następstwie przystąpienia nowego państwa.

Strony ustaliły, że **zakres** zmian ograniczy się do umieszczenia w wykazie przystępującego państwa Pacyfiku jako strony umowy przejściowej o partnerstwie oraz dodania jego oferty dostępu do rynku do załącznika II umowy (cła na produkty pochodzące ze strony UE). Jeżeli chodzi o **procedurę**, strony zauważyły, że obecnie Komitet ds. Handlu nie ma uprawnień do wprowadzania takich zmian (podstawa prawna przewidziana w umowie przejściowej o partnerstwie jest niewystarczająca). Strony wymieniły poglądy na temat następujących trzech wariantów proceduralnych.

Wariant 1 – uznanie, że zmiany te zostały w sposób domyślny wprowadzone do umowy przejściowej o partnerstwie w związku z przystąpieniem nowego państwa (art. 80); w tej sytuacji nie byłoby potrzeby osobnego wprowadzenia tych zmian w drodze szczególnej procedury.

Wariant 2 – Komitet ds. Handlu mógłby wydać oświadczenie o tym, jak należy odczytywać umowę przejściową o partnerstwie po przystąpieniu nowego państwa, w odniesieniu do niezbędnych zmian technicznych. Art. 68 ust. 4 lit. c) umowy stanowi podstawę prawną takiego oświadczenia.

Wariant 3 – strony mogłyby zmienić art. 80 umowy przejściowej o partnerstwie w celu przyznania Komitetowi ds. Handlu uprawnień do przyjmowania niezbędnych decyzji w związku z przystąpieniem nowego państwa.

Komitet ds. Handlu zdecydował, że wariant 3 zapewni pewność prawa, i zobowiązał się zalecić stronom wprowadzenie odpowiednich zmian w art. 80. W następstwie swojego siódmego posiedzenia, które miało miejsce w dniach 3–4 października 2019 r., Komitet ds.

Handlu przyjął w tym celu zalecenie, zgodne ze stanowiskiem, jakie ma zostać zajęte w imieniu Unii (decyzja Rady (UE) 2019/1707 z dnia 17 czerwca 2019 r., Dz.U. L 260 z 11.10.2019, s. 45).

1.3. Spójność z przepisami obowiązującymi w tej dziedzinie polityki

Niniejszy wniosek wykonuje postanowienia Umowy o partnerstwie między członkami grupy państw Afryki, Karaibów i Pacyfiku (AKP), z jednej strony, a Wspólnotą Europejską i jej państwami członkowskimi, z drugiej strony („umowa o partnerstwie AKP–UE" lub „umowa z Kotonu")[4], która stanowi podstawę prawną umowy przejściowej o partnerstwie.

Przystąpienie innych państw Pacyfiku do umowy przejściowej o partnerstwie wzmacnia ramy prawne stosunków handlowych UE z krajami partnerskimi, ułatwia wzajemną wymianę handlową, a także integrację z globalną gospodarką. Włącza ono również te państwa do systemu wspólnych zasad i instytucji ustanowionych na mocy tej umowy.

1.4. Spójność z innymi politykami Unii

Umowa przejściowa o partnerstwie jest umową handlową, która przyczynia się do osiągnięcia harmonijnego rozwoju światowego handlu, rozszerza na nowo przystępujące państwa asymetryczny dostęp do rynku i umożliwia im ochronę wrażliwych sektorów przed liberalizacją, a jednocześnie zapewnia szereg gwarancji i klauzulę ochrony nowych gałęzi przemysłu. Zawiera również postanowienia dotyczące reguł pochodzenia ułatwiające wywóz z tych państw do UE. Umowa zawiera ponadto postanowienia dotyczące zrównoważonego rozwoju (art. 3), zgodnie z którymi strony potwierdzają, że cel zrównoważonego rozwoju stanowi integralną część tej umowy, spójnie z nadrzędnymi celami i zasadami określonymi w umowie z Kotonu, w szczególności z ogólnym zobowiązaniem do ograniczenia i ostatecznego wyeliminowania ubóstwa w sposób zgodny z celami zrównoważonego rozwoju. Postanowienia te przyczyniają się do osiągnięcia celu spójności polityki na rzecz rozwoju oraz są zgodne z art. 208 ust. 2 TFUE.

2. ASPEKTY PRAWNE WNIOSKU

2.1. Podstawa prawna

Podstawę prawną niniejszej decyzji Rady stanowi Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 207 ust. 4 akapit pierwszy, w związku z art. 218 ust. 5.

2.2. Pomocniczość (w przypadku kompetencji niewyłącznych)

Zgodnie z art. 3 TFUE wspólna polityka handlowa jest wyłączną kompetencją Unii.

2.3. Proporcjonalność

Niniejszy wniosek jest niezbędny w celu wykonania międzynarodowych zobowiązań Unii określonych w umowie o partnerstwie AKP–UE, w szczególności w celu zawarcia nowych porozumień handlowych zgodnych z zasadami WTO, które stopniowo usuwają bariery w handlu między stronami oraz zacieśniają współpracę z państwami Pacyfiku we wszystkich obszarach istotnych dla handlu.

2.4. Wybór instrumentu

Nie istnieje żaden inny instrument prawny, który mógłby posłużyć do osiągnięcia celu wyrażonego w niniejszym wniosku.

[4] Dz.U. L 287 z 4.11.2010, s. 3. Umowa zmieniona umową podpisaną w Luksemburgu w dniu 25 czerwca 2005 r. (Dz.U. L 209 z 11.8.2005, s. 27) oraz umową podpisaną w Wagadugu w dniu 22 czerwca 2010 r. (Dz.U. L 287 z 4.11.2010, s. 3).

3. WYNIKI OCEN EX POST, KONSULTACJI Z ZAINTERESOWANYMI STRONAMI I OCEN SKUTKÓW

3.1. Ocena skutków

W latach 2003–2007 przeprowadzono ocenę wpływu na zrównoważony rozwój (SIA) dotyczącą umów o partnerstwie gospodarczym AKP–UE. Specyfikacja istotnych warunków zamówienia w odniesieniu do tego projektu została opublikowana przez Komisję Europejską w 2002 r. w ramach zaproszenia do składania ofert. W wyniku tego zaproszenia do składania ofert pięcioletnią umowę ramową przyznano w sierpniu 2002 r. przedsiębiorstwu PwC France. Wstępną wersję ostatecznego sprawozdania z oceny SIA przedstawiono zainteresowanym stronom w Europie w ramach unijnego dialogu na temat społeczeństwa obywatelskiego zorganizowanego przez Komisję Europejską w dniu 23 marca 2007 r. w Brukseli.

3.2. Sprawność regulacyjna i uproszczenie

Zatwierdzenie zmiany umowy przejściowej o partnerstwie nie jest przedmiotem procedur programu sprawności i wydajności regulacyjnej (REFIT), nie wiąże się z żadnymi kosztami dla unijnych MŚP ani nie prowadzi do powstania kwestii związanych z otoczeniem cyfrowym.

3.3. Prawa podstawowe

Wniosek nie ma skutków dla ochrony praw podstawowych w Unii.

4. WPŁYW NA BUDŻET

Decyzja będąca przedmiotem wniosku nie ma wpływu na budżet.

5. ELEMENTY FAKULTATYWNE

5.1. Szczegółowe objaśnienia poszczególnych przepisów wniosku

W art. 1 wniosku zatwierdzono podpisanie w imieniu Unii umowy zmieniającej umowę przejściową o partnerstwie.

Art. 2 upoważnia Sekretariat Generalny Rady do ustanowienia instrumentu pełnomocnictwa do podpisania umowy zmieniającej umowę przejściową o partnerstwie.

Art. 3 stanowi, że umowę zmieniającą umowę przejściową o partnerstwie stosuje się tymczasowo.

W art. 4 określono datę wejścia w życie decyzji.

2020/0263 (NLE)

Wniosek

DECYZJA RADY

w sprawie podpisania, w imieniu Unii Europejskiej, oraz tymczasowego stosowania Umowy zmieniającej Umowę przejściową o partnerstwie między Wspólnotą Europejską, z jednej strony, a państwami Pacyfiku, z drugiej strony, w celu uwzględnienia przystąpienia Niezależnego Państwa Samoa i Wysp Salomona oraz przyszłych przystąpień innych wyspiarskich państw Pacyfiku

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 207 ust. 4 akapit pierwszy w związku z art. 218 ust. 5,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

a także mając na uwadze, co następuje:

(1) W dniu 12 czerwca 2002 r. Rada upoważniła Komisję do podjęcia negocjacji w sprawie umów o partnerstwie gospodarczym z grupą państw Afryki, Karaibów i Pacyfiku (AKP)[1].

(2) Umowa przejściowa o partnerstwie między Wspólnotą Europejską, z jednej strony, a państwami Pacyfiku, z drugiej[2] (zwana dalej „umową przejściową o partnerstwie”), ustanawiająca ramy umowy o partnerstwie gospodarczym, w wersji podpisanej w Londynie w dniu 30 lipca 2009 r. Umowa przejściowa o partnerstwie jest tymczasowo stosowana między Unią a Papuą-Nową Gwineą od dnia 20 grudnia 2009 r. oraz między Unią a Fidżi od dnia 28 lipca 2014 r.

(3) Art. 80 umowy przejściowej o partnerstwie przewiduje możliwość przystąpienia do umowy innych państw wyspiarskich Pacyfiku. Decyzją (UE) 2018/1908[3] i decyzją (UE) 2020/409[4] Rada zatwierdziła przystąpienie, odpowiednio, Samoa i Wysp Salomona do umowy przejściowej o partnerstwie. Samoa przystąpiła do umowy przejściowej o partnerstwie w dniu 21 grudnia 2018 r. i tymczasowo stosowało ją od dnia 31 grudnia 2018 r., a Wyspy Salomona przystąpiły do umowy przejściowej o partnerstwie w dniu 7 maja 2020 r. i tymczasowo ją stosowały od dnia 17 maja 2020 r.

(4) Ze względu na pewność prawa, w następstwie przystąpień do umowy Samoa i Wysp Salomona, konieczna jest zmiana umowy przejściowej o partnerstwie w celu uwzględnienia tych krajów jako stron tej umowy. Konieczne będzie dokonanie

---

[1] Dyrektywy Rady dotyczące negocjacji umów o partnerstwie gospodarczym z państwami i regionami AKP (9930/02 (DG E II) HH/sg).

[2] Dz.U. L 272 z 16.10.2009, s. 2.

[3] Decyzja Rady (UE) 2018/1908 z dnia 6 grudnia 2018 r. w sprawie przystąpienia Samoa do Umowy przejściowej o partnerstwie między Wspólnotą Europejską, z jednej strony, a państwami Pacyfiku, z drugiej strony (Dz.U. L 333 z 28.12.2018, s. 1).

[4] Decyzja Rady (UE) 2020/409 z dnia 17 lutego 2020 r. w sprawie przystąpienia Wysp Salomona do Umowy przejściowej o partnerstwie między Wspólnotą Europejską, z jednej strony, a państwami Pacyfiku, z drugiej (Dz.U. L 85 z 20.3.2020, s. 1).

podobnych zmian w umowie przejściowej o partnerstwie za każdym razem, gdy do umowy przystąpi kolejne państwo wyspiarskie Pacyfiku.

(5) W art. 68 umowy przejściowej o partnerstwie ustanowiono Komitet ds. Handlu, który zajmuje się wszystkimi kwestiami niezbędnymi do wykonania umowy. Stosowne jest upoważnienie Komitetu ds. Handlu do podejmowania decyzji w sprawie wszelkich zmian do umowy przejściowej o partnerstwie, które mogą okazać się konieczne w związku z przystąpieniem innych wyspiarskich państw Pacyfiku.

(6) Decyzją (UE) 2019/1707[5] Rada określiła stanowisko, jakie ma zostać zajęte w imieniu Unii w ramach Komitetu ds. Handlu w odniesieniu do tych zmian, uzgodnionych na siódmym posiedzeniu Komitetu ds. Handlu, które odbyło się w dniu 4 października 2019 r.

(7) W związku z tym umowa zmieniająca umowę przejściową o partnerstwie powinna zostać podpisana w imieniu Unii, z zastrzeżeniem jej zawarcia w późniejszym terminie.

(8) Jako że art. 76 ust. 2 umowy przejściowej o partnerstwie przewiduje jej tymczasowe stosowanie do czasu jej wejścia w życie, umowa zmieniająca umowę przejściową o partnerstwie powinna być stosowana tymczasowo,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

1. Niniejszym zatwierdza się w imieniu Unii podpisanie Umowy zmieniającej Umowę przejściową o partnerstwie między Wspólnotą Europejską, z jednej strony, a państwami Pacyfiku, z drugiej strony, w celu uwzględnienia przystąpienia Niezależnego Państwa Samoa i Wysp Salomona oraz przyszłych przystąpień innych wyspiarskich państw Pacyfiku, z zastrzeżeniem jej zawarcia.

2. Tekst umowy, która ma zostać podpisana, stanowi załącznik do niniejszej decyzji.

Artykuł 2

Sekretariat Generalny Rady ustanawia instrument pełnomocnictwa do podpisania umowy, z zastrzeżeniem jej zawarcia, dla osoby wskazanej (osób wskazanych) przez negocjatora umowy.

Artykuł 3

Umowę stosuje się tymczasowo, zgodnie z art. 76 ust. 2 umowy przejściowej o partnerstwie, począwszy od dnia jej podpisania, w oczekiwaniu na jej wejście w życie.

Artykuł 4

[5] Decyzja Rady (UE) 2019/1707 z dnia 17 czerwca 2019 r. w sprawie stanowiska, jakie ma być zajęte w imieniu Unii Europejskiej w Komitecie ds. Handlu ustanowionym na mocy Umowy przejściowej o partnerstwie między Wspólnotą Europejską, z jednej strony, a państwami Pacyfiku, z drugiej, w odniesieniu do zalecenia dotyczącego niektórych zmian do umowy w celu uwzględnienia przystąpienia Samoa oraz przyszłych przystąpień innych wyspiarskich państw Pacyfiku (Dz.U. L 260 z 11.10.2019, s. 45).

Niniejsza decyzja wchodzi w życie z dniem jej przyjęcia.

Sporządzono w Brukseli dnia […] r.

W imieniu Rady
Przewodniczący